

Krimi: Safari bag Jerntæppet

Dorph & Pasternaks anden omgang krimiragout er endnu mere krydret, ramsaltet og kras ramsjang end debuten.

Christian Dorph & Simon Pasternak: Afgrundens rand. Gyldendal, 416 sider, 275 kroner.

Af Bo Tao Michaëlis

Der er gået fire år, siden strømeparret Ole Larsen og Erik Rohde blev indviklet i en celeber sag om dekadence og kommunisme, jetset og seriemord, 'Om et øjeblik i himlen'. Tiderne har ændret sig til det bedre og det værre. Forbruget stiger, og gode tider synes bedre, sådan da, her i slutningen af 70'erne på trods af økonomisk ufare.

Dog har ikke alt udviklet sig godt siden sidst. Larsens kone er dødssyg af kræft og selv om Rohde modigt er trådt ud af skabet som bøsse, har det også sine bitre omkostninger med børn og ekskone. Og Danmark stander i våde og ve, i hvert fald ifølge den socialdemokratiske og netop i 1979 afgående finansminister Knud Heinesen, som clairvoyant ser sit land rutsje mod afgrundens rand og en statsbankerot stige op i horisonten.

Men så bliver Larsen kaldt ud til en gusten og gedulgt homoklub, hvor en finansfyrste ligger død midt i al mørket, sammen med en tyrkisk dreng, meget under den kriminelle lavalder. Imidlertid er Rohde også til stede på det klamme sted, fortvivlet og desperat væk fra sin sambo, som ligger i med en anden svans i fælles bolig.

Samtidig ankommer strømeren Anita Jensen, eksgift med en led og voldelig urobotjent og enlig med en adfærdsvanskelig søn, som lærere og psykologer gerne vil behandle, eventuelt fjerne fra hende. Og så skæres rouladen i store sorte skiver med mørk glasur af et sjældent set sprogligt overskud i genren. Via homoseksuelle relationer kører plottet hæsblæsende ned ad fortidens boulevard, som engang var besmykket og befolket med hagekors og mænd i grønne og sorte uniformer. Tre gamle drenge, fra den gang overklassen ude i Hellerup kunne deres 'Horst Wessel' og 'Mein Kampf', rulles ind i en omgang pædofili og forræderi, svig og svigt, nuværende dobbeltmoral og fortidig førerdyrkelse. En entreprenant industrimand, en adelig polarforsker og en mandsling af en embedsmand i Forsvarsministeriet plus en tysk nazist, en dansk frikorpsmand og så en realistisk forfatter med rødder i modstandsbevægelsen udgør tilsammen det tematiske kød og ben i en spændende ragout på fatalt medløb for renegater.

Men ind i manegen løber også tre brødre, som alle har noget at hævne og alle har noget med DKP at gøre. Ja, så meget, at vi også skal på safari bag Jerntæppet, forfølges af STASI og skydes på af dobbeltagenter og ærlige spioner. Spændende, jo vist.

Men også puha! Der er (for) meget i 'Afgrundens rand', meget at holde rede på og meget at rede ud.

Motivkredsene er mange, og mange kokke rumsterer i Dorphs og Pasternaks store køkken for rænker og rævekager. Gamle krigsliderlige Ernest Jünger og andre anløbne lurendrejere med et latent Heil i hånden, såsom Ole Wivel og Co., udgør den intrigante dagsorden i 'Afgrundens rand'. Men vi er jo i 70'erne, Jerntæppet er kun lidt rustent, og der er agenter, som springer for den ene eller den anden statsræson, polske 'Solidaritet' er i sin vorden og Danmark en del den kolde krigs front. Alt spændt ud med de to forfatteres tæft for det spektakulære og groteske udi måden at slå ihjel på og livets sure opstød. Således den Shakespeare-glade SS-officer, som gerne slår jøder ihjel som pendant til Shylocks berømt pant i 'Købmanden i Venedig'! Dog bedst i bogen virker faktisk iscenesættelsen af den tyske besættelse af Danmark, hvor landsforræderens oplevelser på Østfronten sagtens kan blive til en heroisk modstandsmands optegnelser! I det hele taget ville jeg som redaktør nok have skåret lidt ind til benet og just valgt denne vinkel som økonomisk drivkraft i plottet. Men en anmelder skal ikke anmelde en bog, som ikke blev skrevet, kun den som ligger på hans skrivebord.

'Afgrundens rand' bekræfter igen, at to begavede forfattere dels gunstigt skriver op imod tidens livsstilskrimier på Biedermeier og IKEA og dels kan levere et grandios plot uden politisk korrekthed, som river sin læser med i alverdens retninger på bedste beskab og hæsblæsende facon. Bedre end den første har brødrene 'Dorphnak' igen leveret en boblende gryderet, som brænder tungen på den romantiske læser, der gerne vil have bryllupsklokker og tungekys til sidst.

bo.tao.michaelis@pol.dk

Det mener de andre om bøger: Christian Dorph og Simon Pasternak:
Afgrundens rand

Med Afgrundens rand har de ironisk nok kurs mod toppen af skandinavisk kriminallitteratur. For det hele fungerer forrygende flot. Tidsbilledet er træfsikker retro, de mange referencer til både populær- og finkultur holder hele vejen, og plottet er på en gang stramt styret og vidunderligt vildtvoksende
Anton Geist i information

Billedtekst:

Finanscassandra. Det var den socialdemokratiske finansminister Knud Heinesen som i slutningen af 1970'erne, hvor forfatterduoen Dorphnaks nummer to epos udspiller sig, gjorde opmærksom på, at nationen var på vej mod en økonomisk afgrund. Arkivfoto: Polfoto